

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА ХП БРОЈ 228. 10. МАРТ 1983.

ЦИЈЕНА 4 ДИНАРА

ИЗ РАДА САВЕЗА КОМУНИСТА

КАСНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ТУРИСТИЧКУ СЕЗОНУ

Програм мјера и активности на припремању овогодишње туристичке сезоне и задаци општинске организације Савеза комуниста с тим у вези била је једина тачка расправе на сједници Општинског комитета. У овом важном и одговорном послу се касни на жалост — неоправдано. Уз те и сличне констатације у дискусији су помињани „ненадговорност“ и „ненадговорна понашања“.

У име Радне групе Општинског комитета задужене за праћење извршавања

Бечића, Светог Стефана, Петровца, Буљарице и Јаза указали, било преко апикетних листића или кроз изражавање револта због ни ског нивоа наше туристичке понуде. Основне организације Савеза комуниста у свим срединама треба да кажу шта је и колико све урађено на сузбијању нерада и јавашлука, како ће бити снабдијевање у љетњим мјесецима, хоће ли бити воде и да ли ће на њима бити санитарно-хигијенских објеката, спортских рекви-

уређења простора око приватних зграда, уредно пријављивање гостију и пружање свега на што гост има право. Ауто-кампови, немају услове за боравак гостију, и то је један од главних разлога што је број посетилаца у њима посљедњих година опао. Организације за домаћи туризам још се не баве како треба овим послом и крајње је вријеме да се у овој дјелатности заведе неопходан ред. Неорганизовано се одвија културно-забавни живот: „културом“ се баве хотели понасоб, па различити „укуси“ чине да се гостима нуди — све и свашта.

Констатовано је да се рокови о завршетку нових хотела „Авала“, „Могрен“ и „Палас“ не поштују, па је њи хово завршавање опет помјерено за мјесец дана. Каакве ће све то посљедице имати није тешко предвидети. С правом је постављено да се због оваквих понашања одговорни у угоститељским организацијама позову на партијску одговорност.

Због тога што се организације „Авала“ и „Могрен“ још нијесу договориле коме ће припасти новоизграђени „Могрен“ изгубљено је драгоцене вријеме око ангажовања оба колектива на пословима који им представљају.

Неријешених питања има и у вези рада комуналних служби, трговца и других субјеката без чијег се ангажовања не могу ваљано обавити задаци око припреме овогодишње туристичке сезоне. С правом је предсједник Скупштине општине Душан Лијешевић, тражио да се заштити партијска одговорност у вези са свим проблемима у раду, посебно за случајеве неодговорног понашања у извршавању постављених задатака. Ако се сви не мобилишемо да се створе пуни услови за овогодишње туристичко привређивање, рекао је он, неће се постављени задаци обавити.

У дискусији су учествовали Блажко Станишић, Трипко Матовић, Мишко Брајло Ђорђије Прибилић и Владо Дулетић.

Д. Н.

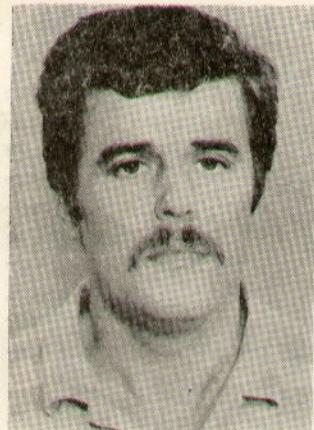
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССРН

Више бриге о квалитету услуга

Општинска конференција ССРН разматрала је 1. марта предлог припрема за предстојећу туристичку сезону и за новог предсједника са једногодишњим мандатом изабрана Јова Ђурашевића, дипломираних правника, члана Општинског комитета Савеза комуниста.

О програму припрема за туристичку сезону уводно излагање подноје је секретар Конференције Милорад Дапчевић. Посебно је нагласио проблем комуналне хигијене и задатке организација ССРН мјесних заједница и омладине у организовану локалних радних акција на уређењу насеља, истичући потребу да се подизање квалитета услуга боре радници у хотелима и камповима, издаваоци приватних соба, међу којима је било не мало оних који су наплаћивали услуге по вишим цијенама од одобрених, искључивали бојлере, одбирајући да приме породице с дјететом.

Има се утисак — рекао је предсједник Скупштине општине Душан

Јово Ђурашковић, предсједник ОКССРН

Љешевић — да више времена тубимо у одржавању многобројних састанака и дискусија око програма него у његовој реализацији.

Владо Дулетић, секретар Предсједништва Општинског комитета СК, говорио је о значају пројекта капацитета на домаћем и страном тржишту.

задатака на припремању овогодишње сезоне, члан предсједништва Општинског комитета Марко Бећир указао је на бројне послове и обавезе којима у наредним данима, недјељама и мјесецима треба прићи одговорнији је и систематскије да би се постављени задаци правоврено и квалитетно обавили.

Предсједник Општинског комитета Савеза комуниста Урош Зеновић, нагласио је да се не примјећују активности на извршавању постављених задатака да се туристичка сезона дочека што спремније и тако отклоне слабости на које су прошлогоодишњи посетиоци Будве,

Бечића, Светог Стефана, Петровца, Буљарице и Јаза указали, било преко апикетних листића или кроз изражавање револта због ни ског нивоа наше туристичке понуде. Основне организације Савеза комуниста у свим срединама треба да кажу шта је и колико све урађено на сузбијању нерада и јавашлука, како ће бити снабдијевање у љетњим мјесецима, хоће ли бити воде и да ли ће на њима бити санитарно-хигијенских објеката, спортских рекви-

СЛЕДНИЦА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

СЛОЖЕНИ ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ

На заједничкој сједници сва три вијећа Скупштине општине за предсједника с једногодишњим мандатом изабран је дипломирани правник Душан Лијешевић, досадашњи директор ООУР „Хотели С. Стефан“. За предсједника Друштвено-политичког вијећа Скупштине општине, уместо Радка Дулетића, који је подnio оставку из здравствених разлога, изабран је радник Дома здравља Мило Рафаиловић.

Делегати су усвојили програм рада Скупштине општине за ову годину. Пред скупштинску тједну, њене органе и службе постављени су задаци које у наредним мјесецима треба извршити. Поред оних из области унапређења комуналних дјелатности, програмом рада заједане су обавезе које треба спровести у вези онемогућавања даље дивље градње, извршавања послова око урбанизације подручја од Јаза до Буљарице, поштовања и спровођења законитости у раду друштвених субјеката и грађана, унапређења трговине и испуњавања планова и програма у снабдијевању,

Благовремена припрема овогодишње туристичке сезоне поставља се пред све друштвене субјекте као најважнија обавеза. На првом мјесту се поставља правовремено завршење хотела „Авала“, „Могрен“ и „Палас“. Нових хиљаду кревета, колико ће завршењем ова три хотела високе категорије добити, несумњиво ће допринијети обогаћивању туристичке понуде на ривијери пјешчаних плажа. Они треба да допринесу враћању туристу у Будву и Петровац, па је то још једна обавеза више да се овај необично важан посао на вријеме заврши.

Жива расправа на заједничкој сједници сва три вијећа водила се око усвајања плана употребе средстава за обнову и изградњу општине по основу штета од катастрофалног земљотреса. Од 1979. године до сада је на нивоу општине расподељено око пет милијарди динара. На сједници је распоређено додатних близу 870

Душан Лијешевић, предсједник Скупштине општине

милиона и највећи износи усмјерени су организацијама удруженог рада. Тако је, на пример, за израду пројекта неопходних за поче-

НОВИ РЕЗЕРВОАР ЗА ВОДУ

Како се недавно чуло на сједници Општинског комитета Савеза комуниста, питања снабдијевања водом подручја од Будве до Светог Стефана биће решено на најбољи начин. Наиме, већ се пришло припрема за изградњу резервоара за воду на падинама Спаса, у близини пута преко Топлиша, запремине двије хиљаде кубних метара, а његова изградња стајаће 40 милиона динара. Резервоар треба да се заврши најкасније до 15. јула, значи до оног времена када постоји бојазан да, због повећане потрошње воде, у већем дијелу Будве сливине преко дана пресуше.

Д. Н.

так радова на обнови старе Будве издвојено само пет милиона динара. За њену обнову, наглашено је, знатнија средства ће почети да притичу тек у наредној години, па је неопходно да се у овој години обаве бројни послови, како би се у тај сложен посао ушло што спремније.

Д. Н.

НОВИ ОБЈЕКТИ СТАРЕ НАВИКЕ

Знатно брже подиже се угоститељско-туристичке објекте него што се мијењају лоше навике оних који брину о одмору туриста током сезоне. Стога подизање нивоа услуга мора бити првенствени задатак не само угоститељских организација него и свих осталих који учествују у туристичкој понуди.

Ово је, између осталих, речено на недавном савјетовању туристичких радника Црне Горе у Будви.

И ову сезону дочекујемо богатији за више нових објеката. На нашој ривијери капије ће отворити три нова хотела с преко 1.000 кревета — „Авала“ и „Монгрен“ у Будви и „Палас“ у Петровцу. С једне стране, то је веома добро — повећавају се капацитети, што би требало позитивно да се одрази на девизни и динарски приход. Но, мадаља има и другу струну — структура угоститељских капацитета у нашој општини (а тако је усталом и у цијелој републици) доста је неизгледна. Наиме, много је хотела високе „Б“ и „А“ категорије, док недостају туристичка насеља типа бунгалова и други јефтинији објекти који се траже на туристичком тржишту.

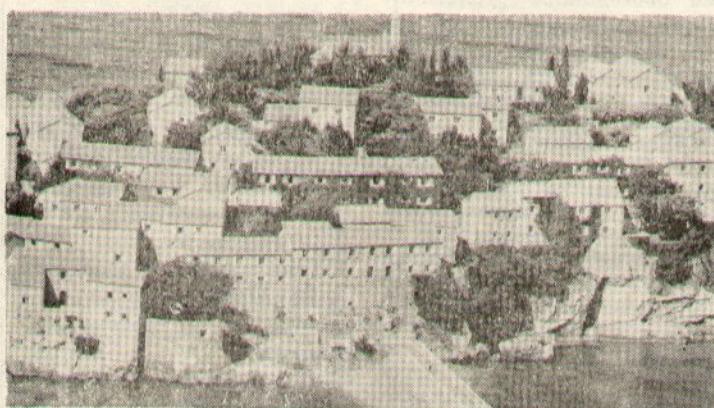
Међутим, ако се не могу промијенити хотели који су већ израђени и ускоро ће примити гости, може нешто друго: свијест угоститеља и других који утичу на формирање укупне по-

нуде. Разне анкете које су прављене у нашој општини показују да гости, домаћи и страни, имају сијасет примједби на понашање домаћина. Тако, рецимо, сваки трећи гост је незадовољан трговином, сваки четврти ПТТ услугама, сваки шести хигијенским условима, сваки десети уређењем плажа. Конобари не познају доволно страве језике, службеници поште и банке, такође, трговци су намрођени за својим тезгама, што све ствара одбојност код туриста. Домаћини који издају кревете не понашају се коректно — наплаћују више него што је предвиђено, не пријављују гости, забрањују употребу купатила! Плаже су доста неуредене, шеталишта, паркови и друге јавне површине такође.

Прошле и претпоследње године смо се „вадили“ на земљотрес, а тај догађај се више не може помињати као узрок наше неспремности за дочек туриста. Зна се добро које грешке правимо и ко их прави, па треба радити тако да се оне не понављају. Уколико се већ овог љета не уоче битније промјене у нашем понашању, онда се по нашем туризам, ту највећу грану на којој сједимо, лоше пише.

Сезона је на прагу, положамо један велики испит. Какве ће отјене бити — остаје да видимо.

С. Грегорић

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакциони колегијум, Главни и одговорни уредник: Владимир Станишић, Издавач: Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41346 — Број жиро-рачуна 20710-678-287 код СДК Будва — Штампа: Издавачко-штампарска радна организација „Обод“ — Цетиње — Претплата: годишња 100 дин.; за иностранство 280 дин. — Рукописи се не враћају

ИЗ БУДВАНСКЕ ОСНОВНЕ БАНКЕ

Строга контрола утрошених средстава

Након дужег одлагања, углавном због тога што није било средстава, почела је подјела подстаниарских кредита. Сви они који су 15. априла 1979. године били подстаниари, а у разном су односу, или су, пак, пензионери, могу појдти кредит у износу од 250.000 динара, од чега се половина исплаћује у новцу, а половина у чековима. Подстаниари из наше општине су се веома обрадовали овим кредитима — многи су започели градњу кућа на плацевима солидарности које им је додијелио синдикат ради решавања стамбених питања.

У Будванској основној банци су нам саопштили да је поднијето укупно 147 захтјева и да је свега неколико њих који не испуњавају услове. Наиме, додазило је до фиктивне подјеле домаћинства, па та-

кве пријаве нису узете у разматрање.

У банди за сада имају само новац за исплату подстаниарских кредита. Они који имају кућу на селу или било где друго на подручју комуни, а нису у њој живјели на дан земљотреса (ту спадају и викендиде), захтјеве већ могу подносити. Крајни рок је 31. децембар ове године. Међутим, када ће почети исплата зависи и од тога како ће притицати средства из Фонда за обнову Црне Горе. Иначе, висина кредита зависи од степена општећења објекта који је означен бојама (зелена, жута, црвена) и неће прелазити суму од 600.000 динара по домаћинству.

У Будванској основној банци су нам рекли да се води, а тако ће бити и у будуће, строга контрола о утрошку средстава. При

Заводу за изградњу Будве постоји комисија која обилази терен и утврђује да ли је новац од кредита трошен намјенски, за санацију лакше и теже општешних објеката, градњу нових кућа или у неке друге сврхе.

— Већ смо упутили 211 опомена онима који су подигли кредит, а нису доставили записник комисије о томе како је новац трошен. Вјероватно, многи записнике нису доставили из оправданых разлога, али извјесно је да има и оних који нису намјенски трошили паре. Од таквих ћемо тражити да врате сав износ кредита уз одговарајуће камате, а уколико тако не поступе, поднијемо пријаве суду — рекли су нам у Будванској основној банци.

С. Г.

СЛЕДНИЦА ОПШТИНСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ ССО

Договор о наредним задацима

Општинска конференција Савеза социјалистичке омладине, на сједници одржаној 22. фебруара, разматрала је рад Предсједништва ОКССО, усвојила план рада за наредни период и још неке одлуке из своје надлежности и редовне дјелатности. У раду сједнице учествовали су Стјепозар Марковић, Милорад Ражњатовић и Радета Пантовић, предсједник, секретар и члан Предсједништва Републичке конференције ССО, Владо Тичић, Милорад Дапчевић и Ђорђа Радетић, у име Скупштине општине и друштвено-политичких организација општине.

У припремљеном материјалу, уводном излагању и дискусији више се говорило о проблемима у раду и остваривању улоге младих у нашем друштвено-политичком систему него о резултатима и путевима превазилажења слабости. Оцијењено је да се, и појединачно, напора које улаже Предсједништво ОКССО, споро отклањају слабости у раду омладинске организације, чему је највише допринио слаб рад основних организација и низак ниво друштвено-политичког ангажовања најшире чланства.

Планом рада Општинске конференције ССО за период фебруар — новембар предвиђени су задаци ОКССО и њеног Предсједништва, а сва активност ових органа биће у функцији остваривања конгресних ставова о улози ССО и друштвеном положају омладине у нашем друштву. Уз осталу питања, у овом периоду Општинска конференција ће посебну пажњу посветити проблемима запошљавања, положају

сије), за организационо-политички развој, кадровску политику и Статут (Љиљана Филиповић), за дјеловање ССО у политичком систему, идејно-теоријски рад и марксистичко образовање (Велибор Золак), за образовање, васпитање науку и културу, ученички и студентски стандард (Радмила Бечић), за добровољне омладинске радне активности (Владимир Матковић), за општенародну одбрану и друштвену самозаштиту (Василије Милановић), за координацију и унапређење рада друштвених организација — колективних чланова ССО (Ранко Вукотић), за културно-забавне и спортске активности, прославе и манифестације (Славко Кљајић). За члана Предсједништва ОКССО изабрана је Нада Маровић, а донијета је одлука о повећању броја чланова Предсједништва с једанаест на петнаест и о формирању основне организације ССО у ООУР „Монтенегроекспрес“.

АНКЕТА ТУРИСТИЧКОГ САВЕЗА

Туристички савез наше општине током августа и септембра спровео анкету међу домаћим и страним гостима са циљем да испита њихово мишљење о уређености мјеста и плајса, ниву услуга у свим врстама смјештаја и о осталим факторима туристичке понуде.

Овогодишња анкета покazuје да водимо такву туристичку политику у којој доминира циљ да се подигне туристички објекат — био то хотел или аутокамп, и да се то сматра довољним. Наиме, одговори на питања која се односе на смјештај, па и на квалитет исхране, донекле задовољавају. Међутим, чим питања „зађу“ у домен уређености самог мјеста, а поготово у чистој и уређеност плајса, оцјене су ниске.

То показује да се пропусти понављају из године у годину, да не организујемо на ефикасан начин одржавање хигијене у јавним санитарним објектима, чишћење мјеста, аутокампова и плајса. Намеће се закључак да би требало корјенито измијенити начин вођења ових послова.

Да ли је, можда, једини излаз да људе, који су у директном контакту са гостима, наведемо да измијене начин мишљења и да схвате да госту није довољно само сунце и море, да он очекује и љубазност, помоћ, гостопримство, те да се само, ако је тако третиран, гост поново враћа. Не треба дозволити да се понове ријечи једног страног госта који је на крају сезоне рекао: „Имам утисак да би се највише жељело да ми (страни туристи) уопште не дођемо, већ да девизе у коверти пошаљемо!“

БУДВА ЈЕ БИЛА ПРЉАВА

Страни гости највише се жале на лошу хигијену и слабу опремљеност плајса, што покazuје и ниска оцјена (2,2). Већина примједби односи се на непрофесионалност осoblja у појединим објектима. Ево неких примједби: „Терен кампа „Јаз“ је прљавији од свих које сам срио у Југославији. То је велика штета поред тако лијепе плајсе“. Гост из Италије, смјештен у „Вилама Авале“ каже: „Требало би чешће промијенити врсту музике, јер се већ три дана пјевају исте пјесме... Цијеним максималне напоре који се улажу, али треба још пуно да се уради за већу професионалност персонала!“

Ипак, 37% анкетираних се изјаснило да ће поново доћи у Будву, док је 17% ово питање одговорило негативно.

У БЕЧИЋИМА МУЗИКА ПРЕГЛАСНА

Домаћи гости су углавном задовољни боравком у Бечићима, мада је средња оцјена нешто нижа него прошле године (3,2). Највише оцјене добиле су плајзе, односно њихова опремљеност спортским реквизитима. Ево примједбе једног домаћег госта: „Будва, па и Бечићи, осим средишног дијела, веома су прљави, неуредни и запуштени. Музика по ло-

калима прогласна до касно у ноћ. Мјештани, окупирани издавањем соба и згртањем парка, не брину о развоју туризма нити о гостима“. Гости примјеђују изван самог комплекса запуштеност и прљавшину дуж шеталишта према Будви и поред саобраћајница. Ево шта је написао гост из Енглеске: „Хотелски комплекс у Бечићима врло је добро планиран и вртови су пријатни и добро одржавани... Локални аутобуски собраћај није сасвим поуздан. Шеталиште до Будве је крајње прљаво“. Други гост је био још конкретнији: „Псими би требало онемогућити да дођу на плајсу; море је прљаво, као и клозети на плајзи, тротоари су прљави, отпади и смеће сретају се свуда око; кола су паркирана на тротоарима; љекова нема кад је потребан; репрезентација у хотелу је нељубазан. Клизети су права срамота!“

СВЕТИ СТЕФАН — УРЕДАН И ЧИСТ

Домаћи гости у Светом Стефану најбоље оцјене дали су уређености и чистоћа самог мјеста и плајзе. Ипак, гост смјештен у ауто-кампу примјеђује: „Нечисти санитарни чворови, оскудан забавни живот, угоститељске

До када ће Стари град бити ван туристичких токова

услуге на ниском нивоу“. Други, који је боравио у пријатном смјештају, каже: „Међуградски саобраћај је очајан. Продавница не задовољава потребе гостију“.

На питање да ли желе поново љетовати у Светом Стефану, позитивно је одговорило 61% домаћих гостију.

Од страних гостију Свети Стефан је добио најве-

ћу оцјену од свих осталих мјеста на Будванској ривијери. Боље оцјене дате су услугама трговине и организацији културно-забавног живота, што је граду хотелу највише недостајало.

И гости у ауто-кампу „Црвена Главица“ били су задовољни: „Долазим већ пет година у овај камп и ја и супруга врло смо задовољни и кампом и прија-

тељима које ту нађемо“. Гост из Енглеске је примјетио да се клозети не чисте сваког дана и да се врати не могу затворити на купатилима и клозетима.

ПЕТРОВЦУ НАЈСЛАБИЈЕ ОЦЈЕНЕ

И ове године у Петровцу су најслабију оцјену добиле плајзе, односно њихова уређеност и опремљеност. Један за камп у Буљарици набраја: „Плајзе неуредне, нема тушења, санитарни чворови прљави“. Ево мишљења другог госта: „Мјесто је дивље, али не знају то искористити“.

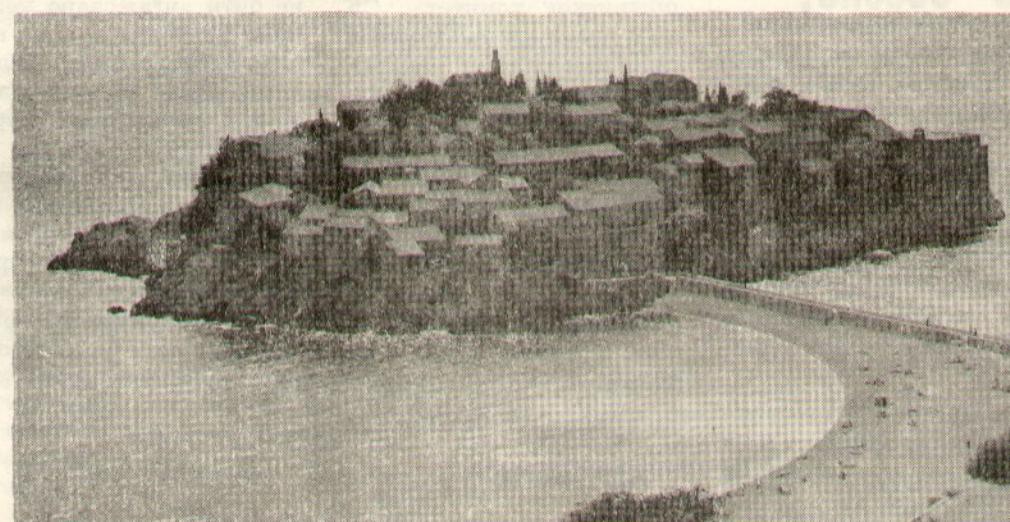
КАМПОВИ ТРЕБА ДА СУ УРЕЂЕНИЈИ

Ни прошле године у Будви није био отворен ни један хотел, па су се примједбе домаћих гостију углавном односиле на аутокампове — „Јаз“ и „Словенску плајзу“, те на одмаралишта и приватни смјештај.

За камп на Јазу упућено је доста критике. Један гост дословице је написао: „Средити стазу и паркинг за кампере на самој плајзи“. За камп од 4.000 кампера обавезан је љекар и спасилац. За 17 дана ни једном није извршена дезинфекција ВЦ-а. Треба обезвиједити још тушења и електро-приклучака“.

И камп на Словенској плајзи претрпио је бројне критике. Ево једне: „У ауто-камп где љетујем већ неколико година примјетио сам да се не улаже ама баш ни паре да би се услови кампована побољшали: изузев плајзе, камп је страшно прљав“.

Више похвала упућено је приватном ауто-кампу Марка Куњића где појединачни гости долазе десет и више година. Више гостију истакло је квалитетну услугу и љубазност особља у хотелу „Парк“.

Град-хотел „Свети Стефан“

Пласман капацитета — најтежи задатак

Радници ООУР „Хотел Свети Стефан“ при премају се за туристичку сезону. Основно питање је попуњеност капацитета. Прошле године било је планирано 85.000 ноћивања, а реализовано их је 15% мање. Ако се узме у обзир вријеме попуњености од 1 априла (за неке објекте и нешто касније), до 1. октобра попуњеност је износила 52%.

Прошле године је око стотину страних туриста било закупило смјештај у Светом Стефану, а многи од њих су и аванс уплатили, али на љетovanje нису дошли, нити су тражили да им се врати уплатени износ. То се приписује почетку сезоне, коју су карактерисале разне несташице, застоји на границама и забране, па су многи који

су били планирани да пребуде одмор у нашој земљи — једноставно одуста ли.

У Светом Стефану истичу да није срећно ријешено питање пласмана њихових објеката. Не посвећује се ни издалека довољна пажња индивидуалној клијентели, која је најважнија када се ради о хотелима тако високе категорије, па се сматра да би требало обновити, преко „Монтенегро-експреса“, сарадњу с „Атласом“, „Компасом“ и „Путником“, који имају добре везе с америчким туристичким тржиштем и разгранатију мрежу својих представништва у иностранству.

Речено је да телефонски каблови, постављени до Пржна, неће ваљати ако се не ријеши питање

централе и локалне телефонске мреже. Одвојено је 655 милиона динара за централу и наручен је пројекат реконструкције телефонске мреже.

Договорено је да се за 10% смањи број сезонских радника, јер је констатовано да су у сезони запошљавани неки без стварне потребе. Главна сезона је скраћена на 45 дана, што подразумијева и извјесно снижење цијени. Свети Стефан има све што је неопходно једном екскурзивном хотелу, па уз веће ангажовање на пласману капацитета, про паганди и још разноврснијем и квалитетнијем културно-забавном животу — град-хотел може да чунати на добру перспективу.

Јадрански сајам 83.

Овогодишња сезона на Јадранском сајму нагојештава врло разноврсне и садржајне манифестације. Сајам отвара своје „капије“ изложбом — IX салон намјештаја, опреме и унутрашње декорације, која ће бити отворена до 20. марта. Од 5. до 10. априла одржаваће се традиционална међународна изложба „Туризам и исхрана“, а од 5. до 10. маја сајамске просторије за посјетиће ЦЕНТРОУГ из Италије. Четврта међународна изложба „ТУРИЗАМ, СПОРТ, НАУКА, КАМПИНГ, РЕКРЕАЦИЈА, ЛОВ и РИБОЛОВ“ одржаваће се, такође, у мају од 17. до 21. Ову изложбу као и сваке године, пратиће изложба ТУРИСТИЧКИ ПЛАКАТ И ПРОСПЕКТ.

Од 1. до 9. на Сајму ће бити отворена изложба земља у развоју под називом ЦРНА ГОРА — ВАШ ЕКОНОМСКИ ПАРТНЕР, а 12. јуна почиње традиционални ЈЕТЊИ САЈАМ, који ће трајати све до 12. септембра. У оквиру Јетњег сајма биће постављене четири сталне изложбе: Интернационални туристички шопинг, Међународна изложба производа широке потрошње и опреме, Мала привреда, сувенири занатства и Култура, умјетност, музика, мода данас, наутика, кампинг.

Овогодишња сајамска сезона завршиће се међународном изложбом „ГРАЂЕВИНАРСТВО, МАТЕРИЈАЛИ И ОПРЕМА ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО“, која ће трајати од 3. до 7. октобра.

Добре припреме У ООУР „Хотели Бечићка плажа“

Комунисти и радници основне организације уједреног рада „Хотели на Бечићкој плажи“ успјешно се припремају за туристичку сезону. То је констатовано на састанку руководећег актива те организације и радне групе Општинског комитета СК која прати извршавање тог сада најважнијег задатка. Одлучено је да сви радници који непосредно контактирају са гостима похађају школу страних језика при Школском центру у Будви. Контролисаће се понашање радника према гостима — да буду прописно униформисани и да носе белце, а у свим погонима увешће се књиге утисака

и појачати контрола устрошка материјала. У централном магацину смјештени су дефицитарни артикли који ће се користити када на тржишту дође до привремене нестације. На плажи су изграђена три продајна киоска, у сезони ће бити ангажовано неколико дјевојака које ће нудити гостима пиће, сендвиче и разне колаче. Тако ће се елиминисати препровадци који су ранијих година господарили плажом.

Највише примједби гости су имали на уређење плаже. Тако плажа испред хотела „Београд“ није чињена — комунална организација, која је за то примила прилична средства,

није је одржавала како треба. Зато је организација ангажовала шест радника који ће стално радити на одржавању плаже. Договорено је с хотелом „Београд“ да одржавају и њихов дио плаже, с тим да им фактуришу један мјесечни лични доходак. Прије три године изграђен је јавни WC на плажи, који још не ради! ООУР тражи да им се тај јавни објекат пропусти и да ће га они бесплатно одржавати. Велики проблем представља одношење смећа ноћу — од 11 до шест сати ујутро — у вријеме када гости спавају, па специјална возила, која мељу смеће, дижу и спуштају велике канте, буде госте. Договорено је да се тај посао обавља између 8 и 11 увече, када су гости на вечери, односно када свирају оркестри, па се смеће може несметано односити.

У свим објектима поставља се по неколико јавних говорница, па ће се тако донекле побољшати телефонске везе.

И ове сезоне ће по двојица чланова Савеза комуниста — или не само они — дежурати у комплексу од 14 до 22 сата, а друга двојица до шест часова ујутро. Они ће обилазити стражарска мјеста и биље жити запажања о свим забивањима у овом великом комплексу.

Лани је у Бечићима било запослено 900 сезонаца, а ове ће их године бити 120 мање, али ће бити више 55 радника који су недавно примљени у стални радни однос.

Б. М.

Шта комуналци предвиђају уочи туристичке сезоне?

У Будви је 8. фебруара одржан састанак представника Комуналног предузећа уз учешће секретара мјесних заједница, ООСК у мјесним заједницама, руководиоца СИЗ за изградњу, за становље и ООУР Електро-дистрибуције. Састанак је организовала радна група Општинског комитета за праксије припрема туристичке сезоне. Њиме је руководио Марко Бећир, члан Предсједништва ОКСК.

Комуналци су понудили програм припрема за сезону, који је, како је оцијењено, реалнији од онога што га је доносио Туристички савез. Њи ме је предвиђено да треба обезбиједити потребне количине воде и да ту сврху изградити резервоар на источној падини брда Спас, капацитета 2.000 кубика. Главни пројекат треба да буде завршен до 25. фебруара, а радови ће почети до 20. марта, како би били завршени пре 1. јула.

До 1. априла треба најти материјалом 29 — 30 цм. дебљине пјешачку стазу од Перазића Дола до Петровца, одржавати канализациони систем од Будве до Петровца, настојећи да се до почетка сезоне изграде два испуста у море, и то код куће Савићића и у Рафајиловићима. Изградити, без начаде, уређај за прање кочева за смеће, скинути 150 стубова од паркинг-сатова и затворити отворе бетоном. Асфалтираће се дио пута од улаза у Ауто-камп „Авала“ у Бечићима у дужини од 30 метара, како би се заштитила магистрала од наноса. Утовариће се и одвести земља

и отпади на старој пијаци, код стамбених зграда, Основне школе и код Ауто-мото друштва у Поткошљуну. Скинуће се непожељно растине на Словенској плажи код боћарског игралишта.

Комуналци ће ставити на располагање свима који то желе сав алат и камионе за организовање радних акција.

Извршиће се реконструкција парка у Петровцу који је запуштен, као и парка „Веља вода“.

ООУР „Зеленило“ властом радном снагом и уз помоћ станара уредиће зелену површину испред стамбених зграда С-1 и С-3. Ова организација планира и уређење простора код Виле Манојловића, где се налази легло комараца.

На састанку је било ријечи и о томе зашто не функционише неколико јавних клозета на плажама. Истакнуто је да је нуђено радним организацијама да их оне одржавају, што су сви (осим ООУР Бечићи) одбили с мотивацијом да комуналци убијају купалишну таксу и да је њихов задатак да заходе одржавају.

Присутни су упознати с програмом који је донијела Мјесна заједница Будва II у којој је формирано туристичко друштво, које је већ донијело план активности за припрему сезоне.

КУРЗИВОМ

Не сметају им фекалије

Више година у Бечићима (Борети и Ивановићи) и Петровицу (Миришта) изливaju се фекалије уз саобраћајнице, поред хотела и, чак, на плажама. Грађани су захтевали да се изгради канализација, и то што прије.

Када је друштво дио своје обавезе извршило и створило услове да се изгради секундарна мрежа канализације за та и друга насеља, многи грађани — занијемише! Тешко им је да отворе кесе и дају учешће да се одстрane смрад и легла заразе, која сметају и њима и туристима који код њих у летњим мјесецима бораве.

И шта сада, питање се поставља.

У ООУР Водовод-канализација кажу да су са моуправној интересној заједници за изградњу и мјесним заједницама доставили пројекте како да се у најкрајем року и на најбољи начин овај про-

Д. Н.

И ЖЕНЕ У ЈНА

Техника којом данас располажемо, опремљеност јединица ЈНА, територијалне одбране и цивилне заштите захтијева сталну обуку, како војно-стручно тако и политичко-безбедносни. Стога се обуци придаје велики значај, о чему свједоче и најновије акције и мјере — обучавање жене у ЈНА. Натоме, члан 48. Закона о војној обавези регулише и то питање. У Одјељењу народне одбране су нам спомишили да се за војну обуку жене пријављују добровољно, уколико нису млађе од 19 или, пак, старије од 27 година. Изузимају се труднице и жене које имају дијете млађе од седам година. На војној обуци жене стичу неопходна знања и вјештине и способљавају се за војничке и официрске дужности у оружаним снагама. Војна обука жене траје — за војнике и млађе официре три мјесеца, а за резервне официре шест мјесеци, од чега три мјесеца проводе у школи за резервне официре, а три на практичном раду у командама и јединицама ЈНА.

Прије упућивања на војну обуку жене ће бити љекарски прегледане и када се утврди њихова способност одређује им се родслужба где ће се обучавати. Жене ће се на обуку упућивати јула и октобра ове године, јануара, априла, јула и октобра идуће и јануара и априла 1985. године. Када ступи у ЈНА, жене имају сва права и обавезе прописане за војнике односно питомце школа за резерве не официре. Оне жене које покажу успјех на обуци за војнике биће унапријеђене у чин разводника, десетара, и млађег водника, а жене које се обучавају за резервне официре у чин потпоручника. По завршетку војне обуке жене се распоређују у ратне јединице ЈНА и територијалне одбране на оне дужности за које су обучене.

С. Г.

„ПАЛАС“ ЋЕ БИТИ ЗАВРШЕН 1. МАЈА

Почетком марта посетили смо градилиште хотела „Палас“ у Петровцу и разговарали с управником градилишта Стјепаном Крштеком.

Хотел је пројектовао архитекта Владо Пламенац. Гради га ГРО „Пионир“ из Новог Мesta, која је у својих 35 година постојања добила више награда и одликовања, међу којима Орден рада са сребрним вијенцем и Златну плакету Савеза инжењера и техничара Југославије.

„Палас“ је „А“ категорије. Имаје 361 кревет. Његова цијена с комплетном опремом биће око 600 милиона динара. Радови на њему почели су 12. јануара 1982. године, а у јулу су прекинuti због недостатка финансијских средстава. Након више мјесици чекања, инвеститор ОУР „Палас“, односно ХТО „Монтенегротурист“, обезбиједили су недостајућа средства, па је изградња настављена 5. новембра. Да није било застоја, хотел би био завршен до 1. јануара ове године.

Чули смо да ће хотел бити завршен до краја марта. Да ли је то тачно?

— Хотел ће бити завршен до 1. маја, након чега ће, вјероватно, примити и прве гости.

Хотел има базен 28 x 15 метара, куглару, ресторане, кафаре, посластичарницу и бар. Ту је и изванредна пе-

тровачка плажа. Међутим, о овом дивном приморском мјесту мало се ко брине, слабо се води брига, прије свега од стране комуналација, а то Петровац не заслужује, рекао је Крштек.

Обећање „Некермана“

У „Монтенегротуристу“ је недавно боравио Манфред Вајс, директор закупа туристичких капацитета за Далмацију и Црногорско приморје у „Некерману“. Питали смо га какви су овогодишњи изгледи за долазак њемачких туриста на Јадран.

— Посјета туриста из СР Њемачке, који ће доћи преко наше агенције, биће на прошлогодишњем нивоу. Начинамо да ће их бити око 80.000. Ове године ће 10% мање Њемаца иди на љетовање ван Њемачке. Један од разлога је што се број неизапослених у овој земљи попео на 2,5 милиона. Поред

тога, Њемци се сада одлучују касније него што су то чинили ранијих година где ће провести годишњи одмор. Већ у јануару и фебруару знало се где путују, а сада чекају последњи момент, што и нашој агенцији отежава закупљавање капацитета, било о којој земљи да се ради.

— Која мјеста у Југославији највише интересују њемачке туристе?

— Њемци воле више југ Јадрана него сјевер. Ипак, највише интересовања показују за Сплит, макарску ривијеру и, наравно Црногорско приморје.

— Да ли је пропаганда с југословенске стране била добра у овом периоду?

— На њемачком подручју Црна Гора је доста добро представљена. Међутим, најважније је да се гостима који дођу овде пружи оно што им је обећано. То ће бити најбоља пропаганда туризму Југославије, а посебно на Црногорском приморју. Потребно би било што прије разбити фаму да у Југославији нема бензина, кафе и других производа. Велики проблем у туристичком пословању је то што се цијене услуге дају у конвертибилној валути, а не у динарима, па због тога слаби интересовање наших туриста за Југославију. Друге земље, као што је Италија или Шпанија, обрачун врше у својим валутама, па велики број Њемаца посјећује ове дивне земље.

ПИСМА ЧИТАЛАЦА

РИЈЕЧ — ДВИЈЕ О ПУТНОЈ МРЕЖИ

Већ годинама пратим програме и планове развоја у будванској општини, али, колико ми је познато, из градњи путне мреже није поклањана довољна пажња. Запазио сам да је у тиватској, которској и херцегновској општини путна мрежа прилично развијена и да су асфалтом повезана многа села, што је од не малог значаја за развој пољопривредне производње.

Паштровска села су дugo времена без икакве путне мреже, што је проузроковало њихову скоро потпуну запуштеност. Многа су остала без иједног домаћинства. Ево како изгледа садашње становије. У Новоселу живи само једна породица, у Брдима нема ни једна, Челобрду и Кујији се налазе једна до десети, у Чамидо и Тудоровићема нема никог, у Катуну живи шест породица, у Крастцу десети, Дробничима — три до четири, Рађеновићима — једна, Челобрду и Кујачама по десети до три породице.

Ови подаци добијени су од старијих лица којима је стање у паштровским селима добро познато.

Има прилично времена како су Паштровићи доприносом и добровољним акцијама грубо пробили путеве до својих села, што није доволно за њихово оживљавање и развој. А Паштровићи могу да буду врло привлачни због погледа на море, амбијента и релативно брзог доласка на паштровске плаже.

Асфалтирањем путева до паштровских села у многоме би опао притисак на плацеве у Будви и дуж обале, а тиме би се постепено стварала и боља туристичка понуда, што је од не малог значаја. Зато би убудуће овом питању требало по клонити много већу пажњу и обезбиједити средства за решавање овог проблема.

Ратко РАЂЕНОВИЋ

Све боља услуга Аутобуске станице „Тара“

— Аутобуска станица у Будви стијешњена је између контејнера и збор тога не можемо пружати услуге превозницима онако како бисмо жељели. Чим на станицу стигне десетак аутобуса настане права гужва. Није тешко схватити како је у јеку туристичке сезоне, када кроз нашу станицу прође дневно и по 250 аутобуса са око десет хиљада путника. Овог лjeta, очекујемо, биће их и више, јер, се многи гости, збор несташице бензина, своје аутомобиле оставити код кућа — рекао нам је Милорад Мрваљевић, руко водилац Аутобуске станице „Тара“.

Сви аутобуси, било које радне организације из наше земље, на вријеме се отпремају из станице, и ове зиме није било случаја кашњења кашића.

Ако комуналци нису стигли да почисте дио који им припада, онда то ради особље Аутобуске станице. Путници који се задржавају овде до поласка њиховог аутобуса изјављују да је ово једна од најчистијих станица у нашој земљи, али ако пођу који корак даље виде да није тако. А зашто није — на то питање требало би да одговоре комуналци.

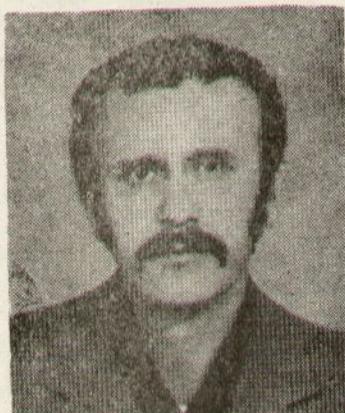
У кафани и ресторану на Аутобуској станици цијене храни и пића ниже су за 15 — 20% него у другим угоститељским објектима у Будви.

ОБРАЗОВАЊЕ КУЛТУРА УМЈЕТНОСТ ★ ОБРАЗОВАЊЕ КУЛТУРА УМЈЕТНОСТ ★ ОБРАЗОВАЊЕ КУЛТУРА УМЈЕТНОСТ

ПРЕДСТАВЉАМО ВАМ

Прегршт стихова Митра А. Митровића

МИТАР А. МИТРОВИЋ рођен је у Подлича-
ку код Светог Стефана 1933. године. Завршио је
Ветеринарски факултет у Београду, где живи и
ради. Поред пјесама, пише афоризме и хумореске.
Хумористичка нит проплачи се и кроз његове пје-
сме за дјецу. Заступљен је у заједничким збирка-
ма пјесама едиције ПУТОКАЗИ „Кад надођу воде“
и „Између два огледала“, као и Алманаху писаца
аматера Београда. Активно учествује у бројним
књижевним манифестацијама. Почетком маја ове
године треба да му изиђе књига пјесама.

Митар А. Митровић

МОЈИМ ДРУГОВИМА ИЗ ДОМОВА РАТНЕ СИРОЧАДИ

Били смо деца и нисмо знали
зашто рат доноси кишу куршума
и толико смрти,
гонећи сунце кроз измаглицу неба
кроз сјенку снова,
скривајући срца
у затрављеним шикарама између звјерињака,
где сикте змије, а камен се топи од јаука.

Остајали смо сами у грчу туге.

Уз нова огњишта у домовима ратне сирочади
изломљене стазе живота
везивала је нова нада.

Згаснути пламичак у очима се будио,
топлина срца поново се рађала.
Сунце је опет гријало погажене алеје
наше младости.
Свјетлост је навирала као валови са пучине —
наше барке поново су једриле.

Блиједе сјећања, али вријеме не може да
избрише
згаришта и тугу прохујале младости.

МОЈ ОТАЦ

Рат је доносио и односио људе,
сијући гробове у срце живота.
Небо је плакало пољем у сутону туге
док су пучњи парали небо.

Од првих дана као гранит,
вранећи бастон слободе,
корачао си за ново сутра.

Ближио се крај рата:
Чекали смо.

Ниси долазио.
Над нама се надвило црно праскозорје
у нади дужој од живота.
Планина је плакала искром кремена,
пламичак свјетлости наткрила је црнина.

Ниси долазио.

Остао си да бдијеш над слободом
о којој смо заједно сањали.

ПРИЧА УМИРАЊА

Зашто ми причаши о стојетним храстовима
како су висинама живота дисали,
кад си храстове посјекао,
пањеве оставио на издисању?

Зашто ми причаши о жилама живота,
њеним дисајима у коријену,
кад висине си им сасјекао
у жилању?

Причаши ми о гранама,
које си посјекао у гранању,
чије су висине гледале
у небо!

Не, не причај ми испразне приче,
сузе пањева причаје ми више.

ОСВРТ

ГРАД БЕЗ ЧУВАРА

НЕДАВНО ЈЕ У СТАРОЈ БУДВИ бујнуо пожар. У њему је изгорела кућа будућег музеја — највећи објекат у граду, четвороспратница рађена у барокном стилу. Као и сви остали, и овај објекат је страдао у земљотресу, али је имао скрупуљну дрварију која није била оштећена. Речимо имала је квалитетне подове, прозоре и остало. Ватра је захватила још једну кућу у сусједству па и торањ звоника цркве Св. Ивана. Међутим, торањ је брзом интервенцијом ватрогасне службе спашен.

Интересовали смо се ко је изазвао пожар. Да ли је то урађено намјерно или ненамјерно? Обратили смо се на више места и обично су одговори — слијегали раменима! Речено нам је, што је и најближе истини, да су пожар изазвали „становници“ Старог града. Зачудило нас је то, јер се зна да је град напуштен још оног априлског јутра прије четири године. Његови житељи данас станују у новоизграђеним становима у будванском пољу. Но, напуштени град ипак има своје „станаре“. Ради се о скитницама или о радницима из многих крајева у унутрашњости земље који раде на приватним кућама дуж наше ривијере. Једноставно, да не би плаћали накнаде за смјештај, они се увлаче у напуштене куће које су без воде и струје. Пале ватре да би се згријали или скували нешто и тако је дошло до пожара.

А град је напуштен и без чувара. На његова двоја врата може да уђе било ко. Обнова још није почела — увек се праве скице, усаглашавају мишљења око изгледа појединих кућа — и питање је када ће неимари ући међу градске зидине. Зато је неопходно да се заштити оно што је „поштедио“ земљотрес. Међутим, нешто зуб времена, а нешто људи чине да стара Будва данас изгледа много јадније него на дан потреса.

ШКОЛСКИ ЧАС 82.

УЧЕНИЦИ СРЕДЊЕШКОЛСКОГ ЦЕНТРА У БЕОГРАДУ

Од 1. до 6. марта боравила је у Београду група од стотину ученика и двадесет наставника, награђених у „Политикој“ акцији „Школски час 82“. Међу њима били су и ученици Средњошколског центра у Будви: Никола Родоман, Јасна Радовић, Драгана Марсенић, Рајка Краповић и Драган Переић с професором математике Војаном Паповићем. Они су посетили Меморијални центар „Јосип Броз Тито“ и положили вијенац на гроб друга Тита. Другог

дана боравка примио их је у госте предсједник града Београда Богдан Богдановић.

Поред веома обимног програма, који је организовала „Политика“, видјели су најзначајније културно-историјске споменике чачног главног града, редакцију „Политике“ и „Студије Б“, омиљену радио-станицу Београђана. У „Звезданом гају“, уз помоћ горана СР Србије, засадили су дрвеће пријатељства у шуми „Школског чаца“.

МОНОДРАМА „ЛЕД“ У БУДВИ

Седмог марта познати југословенски филмски, телевизијски и позоришни глумац Радош Бајић извео је монодраму „Лед“, коју је режирао Огњенка Милићевић. Бајић нам се представио и као писац артистички смиса, који вјешто заражи у душу моравског сељака Миливоја.

Двије су битне особине вјешто саткане од сложене ионако Миливојеве душе: љубав према животу и љубави према земљи која даје, али која и узима крв и снагу.

Иако је широј јавности познат као глумац са успјешно оствареним улогама у филмовима „Сарајевски атентат“, „Врхови Зеленгоре“, „Бештије“, „Партизанска ескадрила“ и још десетак роля у филмовима и телевизијским емисијама, Ба-

јић се није одрекао „дасака које живот значе“, па по зориште остаје његова преокупација.

ГОСТОВАЊЕ ДРАМСКОГ СТУДИЈА СЛИЈЕПИХ

Драмски студији слијепих „Нови живот“ из Загреба у оквиру своје турнеје кроз три републике — Хрватску, Босну и Херцеговину и Црну Гору — извео је 2. марта у сали Дома културе „Гојко Краповић“ представу „Вук Бубало“, веселу игру у пет слика, рађену према тексту Бранка Ђопића.

Овај симпатични и уједињени ансамбл из Загреба јединно је позориште са слијепим глумцима у Европи. Почекли су да раде 1948. године и од тада до данас извели су око 600 представа домаћих и страних аутора. Гостовали су са успјехом у Швајцарској, СР Њемачкој, Чехословачкој и Мађарској.

УЗ СТОГОДИШЊИЦУ СМРТИ КАРЛА МАРКСА

Његово ће дјело надживјети вјекове

Четрнаестог марта навршава се сто год. од смрти оснивача научног социјализма Карла Маркса, чије ће дјело, како је изја вио његов сарадник и саборац Фридрих Енгелс, надживјети вјекове. Више од једне и по милијарде људи живи у свијету социјализма који се непрестано инспирише и шири на основу ствара лачке примјене Марковог ученија.

Рођен 5. маја 1818. године у Триру, Маркс је у тринаестој години пошао у гимназију, где је својом несвесном писменошћу привукао пажњу професора. Са чувана је свеска његових писмених задатака. Као се дамнастогодишњак, у задатку „Размишљања једног младића о избору позива“, он напомиње да се при из-

Карл Маркс

жаја него жељом да се учи ништо корисно за човјечанство. „Ако неко ствара само себе“ — писао је млади Маркс — „он може да постане славан научник, велики мудрац и изврстан књижевник, али никада ком плетати и стварно велики човјек. Историја помиње као велике људе оне који су, залажући се за оташе добро, сами себе оплеменили. Искуство велича као најстремнијег оног човјека који је већину људи учинио срећним. Идеал вјери „у“ и „за“ човјечанство даје снагу да се не може покренутти ни под каквим теретом, јер је у том случају жртва појединца жртва и свих људи“.

БОРБА ЈЕ БИЛА ЊЕГОВ ЕЛЕМЕНТ

„Четрнаестог марта у четврт до три послиje подне престао је да мисли највећи живи мислилац. Оставивши га једва два минута самог, нашли смо га, улазећи у собу, како је у својој насловачи мирно заспао — или заувјек.

Маркс је прије свега био револуционар. Судјеловати, на овај или онај начин, у рушењу капиталистичког друштва и државних установа које је он створио, судјеловати у ослобођењу модерног пролетаријата, које је он први улио свијест о његовом властитом положају и о његовим потребама, свијест о условима његовог ослобођења — то је био његов прави животни позив. Борба је била његов елемент. И он се борио с тајвом упорношћу, с тајвом упорношћу, с тајвом успјехом као мало ко.

Зато је Маркс био највише омрзнути и највише клејетаки човјек своје епохе. Владе, апсолутистичке и републиканске, протjerivalе су га. Буржуји, конзервативни и екстремно-демократски, утвршивали су се у измишљању клевета. Он је све то укљањао у страну као паучину, не обазирајући се на то, а одговарао је само у случају крајње нужде. И умро је поштован, вољен, оплакиван од милиона револуционарних сарадника — од сибирских рудника, преко цијеле Европе и Америке, до Калифорније. И могу смјети да кажем — он је могао имати много противника, али једва да је имао иједног личног непријатеља.

Његово име и његово дјело живје кроз вјекове!“.

(Фридрих Енгелс: Говор на Марковом гробу)

бору позива не треба руково дити жељом за стицање неког сјајног друштвеног поло

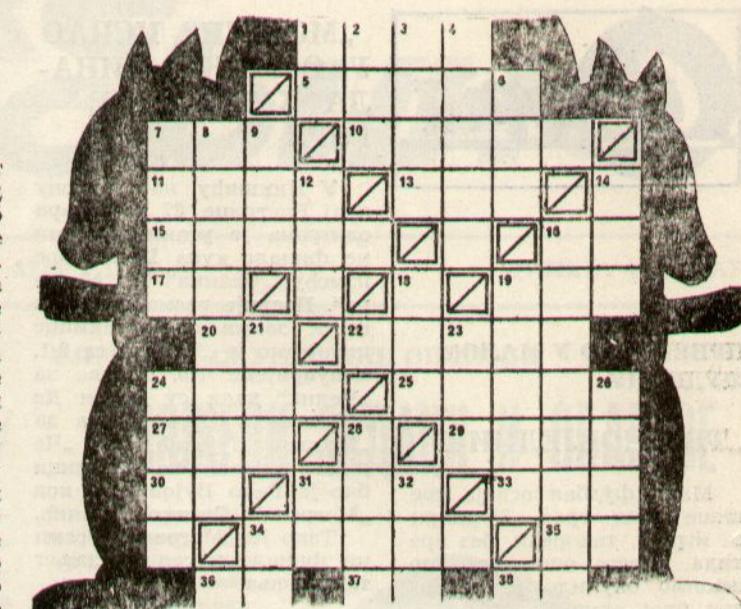
ва, Гогола и Чернишевског на руском језику. Поред Дантеа, добро је познавао Петарку, Ариоста, Галилеја и Леонарда да Винчија.

Од француских прозаиста волио је Дидроа. Дивио се Балзаку не само због начина на који је овај предста вио начин мишљења и осјећаја свога времена, већ и као творцу личности које су биле ембриони за вријеме Луја Филипа, али су достигле пуни процват за vrijeme Наполеона Трећег. О Виктору Игоу мислио је као Хајне — „да није био егоиста него игоиста“. У до колици је са великим интересом читao Аретина и друге еротске писце, затим авантуристичке романе. Дејвојог јунака Робинсона прочитао је у свијетлу одређених социјално-економских промјена, односно распадања феудалног друштва и појаве нових начина производње, па је у усамљености морнара Крусоа видio симбол отуђења друштва XIX вијека.

Као млад студент у Берлину, Маркс је писао чланке, пјесме и позоришне критике. Заједно са својим пријатељем Бруном Бауером одлучио је да покрене радикални часопис „Журнал“ који би се бавио филозофским проблемима. Када је либерална буржоазија у Келиу основала опозициони дневни лист „Рајнске новине“, Маркс је у њему написао серију критичких репортажа и низ снажних полемика. Имао је свега 24 године када се, као главни уредник „Рајнских новина“, свим жаром бацио на новинарски посао, када су се његовом оштротом перу и бритким критикама не само дивили, већ га се и бојали.

У заједници с Енгелсом Маркс је написао — по ље поти језика и изражайно снази — најљепше дјело социјалистичке научне литературе „Комунистички манифест“. Поменућемо, поред најзначајнијег дјела „Капитал“, „Класне борбе у Француској“, „Најамни рад и капитал“, „Прилог критици политичке економије“, „Критика Готског програма“, „Надница, цијена и profit“.

Умро је у шездесетој години живота, 14. марта 1883. Тога дана „човјечанство је постало за читаву главу ниже, и то за једну од најзначајнијих које је до данас имало“.

УКРШТЕНИЦА

ВОДОРАВНО: 1) Производ од грожђа, 5) грчко слово, 7) показна замјеница, 10) град у Француској, 11) оглашавање животиња (риканье), 13. уређено шеталиште на обали, 15) летописи, 16) ријека у Италији, 17) узвик, 19) војнички термин, 20) неодјевен, 22) чувени конь, 24) такмичење у трчању, 25) рјечна риба, 27) војни луксар, 29) обала, 30) самогласник и сугласник, 31) агрегатно стање воде, 33) дио куће, зграде, 34) познати француски глумац (Ален), 35) ушипите: ца, 36) Коста Раџин, 37) лична замјеница, 38) два иста слова.

УСПРАВНО: 1) Домаћа животиња, 2) београдска индустрија трактора и машине, 3) необразован, 4) опит,

експеримент, 6) узвик бола, 7) коштуњав плод, 8) поље за сађење лозом, 9) стара мјера за тежину, 12) ајдаја, 14) временски термин, 16) биљка која пуже, 18) рубље, 19) главни град Француске, 21) омладински кошаркашки клуб, 23) чај, 24) напар, 26) надање, 28) дио главе, 31) Лесковац, 32) ријека у СССР, 34) доктор (скр.).

РЈЕШЕЊЕ

ВОДОРАВНО: 1) Вино, 5) омега, 7) ово, 10) Тулон, 11) рика, 13) кеј, 15) анали, 16) По, 17) хо, 19) пук, 20) го, 22) Пегаз, 24) трка, 25) шаран, 27) рак, 29) рива, 30) уд, 31) лед, 33) зид, 34) Делон, 35) ца, 36) К.Р. 37) он, 38) аа.

ВЈЕРОВАЛИ ИЛИ НЕ?

МИЛION МИЛИЈАРДИ КИЛОВАТ ЧАЛОВАТИ

На нашој планети постоји готово милијарда кубних километара воде. Ако би се сва та вода охладила за само један хиљадити дио степена, а затим искористила на тај начин ослобођена то плота, добило би се милион милијарди киловат-часова електричне енергије. Становници Земље били би безбедни сљедећих хиљаду година — процјењује се да данас годишња потрошња износи око хиљаду милијарди киловат-часова електричне енергије.

ЛЕДENO DOBA

Прије око 25.000 година лед дебео стотинама метара прекривао је цијelu Канаду и велики дио Сједињених Америчких Држава. Њемачка се ослободила „вјечитог“ леда прије 18.000, а Шведска тек прије 13.000 година. Становници Гренланда још живе у такозваном леденом добу.

РАСПОН ТЕМПЕРАТУРЕ

Када је на Антартику изјерена најнижа температура од минус 88 степени Целзијусових, у Долини смрти, у подножју Стјеновитих планина Америке, жива је досегла педесетседми подеок исте температурске скале. Распон је, dakle, износио 145 Целзијусових степени.

СНИЈЕГ У БОЈИ

Честице прашине, дима, чак једноћелијске алге, ношene ваздушним вртлозима, каткад обое снijег. Седамнаестог марта 1963. године пастири су на Уралу угледали љубичасти сњежни покривач. У мају 1959. у неколико мјеста Јерменије и Грузије падао је првени снijег, а у планинама сјеверозападне Европе и на Шпицбергу вијен је зелени снijег, обложен алгама из сјеверних мора.

ПОТОК У „СТАКЛЕНОЈ БАШТИ“

Уколико би се количина угљендиоксида у атмосferи наше планете удвоstručila, температура на Земљи би се, услед такозваног ефекта „стаклене баште“, повисила просјечно за три степена Целзијусова. Међутим, ово повишење температуре било би најмање у предјелима око екватора, док би у поларним областима износило око десет степени.

ЛЕД „ВРЕБА“ БРОДОВЕ

Догађа се да се дио глечера одломи у облику леденог бријега и он каткад доклизи до обале океана, где „вреба“ бродове. Морска вода је, наиме, за само једну осмиду гушћа од леда. Тако ледени бријег, који из мора „вири“ до висине од педесетак метара, истовремено, „рони“ до дубине од више стотина метара.

ПРВЕНСТВО У МАЛОМ ФУДБАЛУ

„ТВ“ ПОБЈЕДНИК

Мали фудбал осваја све више наш град. Турнири се играју, такорећи, без пре кида. Шесто општинско првенство окупило је рекордан број екипа — 19.

Послије првог кола, које је било елиминаторно, остало је да се бори девет екипа готово изједначенчих снага: „Космос“, „Границар“, „Дом“, „ТВ“, „Кураж“, „Алан Форд“, „Малет Шоу“, „Црвени ћаволи“ и „Аматери“.

Прво место и пехар ОК ССО Будва, под чијим покровитељством је иigran

НАЈБОЉИ СПОРТИСТИ

Предсједништво Општинске конференције ССО је на предлог спортивских колективова, изабрало најбоље спортисте и спортивске клупове наше општине у 1982. години. То су: Карате клуб „Петровац“, који је, у конкуренцији старијих пионира и пионирки, првак Републике, Сандра Капичић, четворо струка првакиња Црне Горе у пливању у категорији старијих пионира, и Стеван Грговић, првак Црне Горе у каратеу — ката ма у категорији старијих пионира. Похвале за спортивске резултате додијељене су Боћарском клубу „Будва“, Пионирској пливачкој и ватерполо екипи Друштва за спортиве на води, Танчи Никчевић, Маји Лалић, Мијрани Стефан, Танчи Франетић, Петру Митровићу, Николији Маркишићу и Петру Рађеновићу (пливање), затим Дејану Мушури (ватерполо), Ранку Вукотићу, Данијелији Лазуташевић (карате), Виду Ратковићу, Владимиру Иванчевићу, Милораду Митровићу и Горану Вукотићу (бокс).

турнир, припало је екипи „ТВ“, која је играла у саставу: Здравко Мајкић, Тодор Гардашевић, Никола Савићевић, Драган Марковић, Мијо Вујовић, Зоран Вукадиновић, Винету Чоковић и Жељко Батута.

Друго место припало је „Космосу“, а треће „Границару“.

Неправедни бисмо били да не поменемо и тим „Дома“, који је имао исти број бодова као и трећепласирани „Границар“, али му је због слабије гол-разлике припало четврто место.

Због неспортивског понашања из екипе побједника исказујући је Жељко Батута.

„МОГРЕН“ ИСПАО У ОСМИНИ ФИНАЛА КУПА ЦРНЕ ГОРЕ

У Никшићу, на стадиону крај Бистрице, 27. фебруара одиграна је утакмица осмина финала купа Црне Горе између „Челика“ и „Могрена“. Послије веома допадљиве и занимљиве утакмице побједио је „Челик“ са 2:1, полузвијеме 1:0. Голове за „Челик“ дали су Зоран Де либашић и Петковић, а за „Могрен“ Вујовић. Код „Челика“ најбољи на утакмици био је Рако Вујовић, а код „Могрена“ Станко Думнић.

Тако је „Могрен“ у осмињи финала испао из даљег такмичења.

С. П.

ШАХ

СИМУЛТАНКА ПРЕДРАГА НИКОЛИЋА

Под покровитељством „Монтенегротуриста“, 3. марта је велемајстор Предраг Николић одиграо симултанку против 26 шахиста из наше општине.

Николић је побједио 22 партије, а реми су изборили

Крсто Марковић, Адо Вујовић, Милојко Радоњић и Душан Ченић.

С. П.

ДОГАЂА СЕ...

„ОБАВИЈЕШТЕ НОСТ“ ПОСЛОВНИЦЕ ЈАТ-а

Један наш грађанин купио је у пословници ЈАТ-а авионску карту за 1. март до Бијлића до Загреба, с полијетањем у 17,30 часова.

Ништа необично. Међутим, накнадном проверјером код исте пословнице, истог дана када је требало да отптује, увидио је да задњи авион тога дана са Бијлића према Загребу лети у 16 часова.

— Сва срећа — рекао нам је — што сам дошао да пројерим полазак авиона са Бијлића. Да то кисам урадио, дошао бих на аеродром са закашњењем.

Да ништа не коментаришемо. Туристичка сезона је већ закорачла, а пословница ЈАТ-а у нашем граду никако да почне туристички да мисли.

С. П.

IN MEMORIAM

Петар Ђуров Божовић

У мјесту Бурлингаме у Калифорнији недавно је у дубокој старости преминуо Петар Ђуров Божовић. У Подостроту у Будви његови Божовићи одржали су помен, достојно се оправдивши од овог човјека великог срца. Дошли су и другови из Црвеног крста наше општине чији је Божовић био до животни члан и чије знање је носио неколико година.

Присјећамо се: убрзо по смрти разорниог земљотреса, 15. априла 1979. године, на адресу Њика Божовића, радника Будванске основне банке, стигло је 26 чекова са укупном сумом од 12.870 долара. У писму је између остalog, стајало:

„Када сам чуо за страже које су задесиле наш крај, иако стар и оронуо, прикупио сам ово новаца. Жеља ми је да се паре предају Црвеном крсту, с тим да се подијеле оним породицама које су најтеже страдале у земљотресу...“

Млади радник је поступио онако како је захтијевao његов дјед — предајајући

чекове Општинском одбору Црвеног крста. Гест стагор исељеника дубоко је дирнуо одговорне у овој хуманитарној организацији.

— Када они богатији из двоје неки динар у оваквим ситуацијама није баш неobično. Истина, сваком смо веома захвални, али након земљотреса таквих није било много. Новац нашег драгог пријатеља стечен с веома муком утрашили смо онако како је он захтијевao. Жељели смо да му се бар на неки начин одужимо па смо га одликовали медаљом Црвеног крста и прогласили нашим доживотним чланом — каже Урош Радунјевић, секретар Општинског одбора Црвеног крста.

Петар Божовић је један од многих из нашеј краја који је веома рано отишао у свијет, трбухом за крухом. Радио је у америчким рудокопијама и све заради жуљевитим рукама. Из будванског села Подострог крећући је у свијет када му је било 16 година. У далеком свијету доживио је и дедведесету. Послије рата у више наврата посјећивао је родни крај. Увијек је био срећан и задовољан што се он развија и расте, што је Будва много друкчија него што је била када је он напастио.

— Вијест о катастрофи тешко га је погодила, пријао нам је тих дана његов унук Нико. — Недјељу дана послије те вијести провео је у болници. За велико срце поштеног стајца то је био тежак ударац. Пожурио је да своју скромну уштеђевину пошаље за нове темеље кућа пострадалих земљака.

У срцима многих будвана дуго ће живјети успомена на племенитог исељеника Петра Ђурова Божовића.

С. Г.

ПРИЗНАЊА ЗА БРИГУ О ДЈЕЦИ

Поводом 40. годишњице Савеза пионира Југославије и 30 година Савеза организација за социјално васпитање и бригу о дјеци Будве додијељене су повеље организацијама и појединцима за изванредан донос на унапређењу социјалистичког васпитања пионира и уопште бригу о дјеци.

Повеље су додијељене: Џечјем вртићу „Љубица Јовановић — Маше“, Секцији за питање друштвеног положаја жена Мјесец за једицу Будва II и просветним радницима Светиславији Брајак из Будве и Стијепу Гргевићу из Петровца.

Д. Н.

ОГЛАС

МИЈЕЊАМ ГАРСО ЊЕРУ ОД 20 м² У ВЛАСНИШТВУ У БЕ ОГРАДУ ЗА ЈЕДНОСОБНИ СТАН У БУДВИ.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ НЕКА СЕ ЈАВЕ НА ТЕЛ. 011-516-660

Кутак за разоноду

АНЕГДОТЕ

ИСТИНУ ЈЕ РЕКАО

— Када је једном приликом Темистоклу неки човјек са Серифа, малог грчког острва, приговорио да за своју славу има да захвали не себи, већ својој отаџбини, Темистокле му одговори:

— Истину говориш пријатељу! Јер нити бих се ја прославио да сам Серифљанин, нити би се ти прославио да си Атињанин.

ВЕЋ СУ СЕ НЕГДJE ВИДЈЕЛИ

— О каква срећа, мисмо се већ негде видјели! — рече Петар Кочић човјеку, који уђе у капану у којој је књижевник сједио.

— Не сјећам се... пардон... или овај... ја се никако не сјећам, ви сте ми потпуно непознати! — бранио се човјек.

— Не сјећам се тачно ни ја где смо се срели, али пошто код вас видим мој кишобран, јасно је да смо се, ипак, негде морали срести — одговори Кочић.

СИГУРНО јЕ СРЕЋНА

Сретне Кетрин Хепберн пријатељицу из дјећинства и знајући да је удата, упита је да ли је срећна.

— Ја о томе никад ни сам размишљала — искрено јој одговори пријатељица.

— Онда си сигурно срећна! — закључи Кетрин.

НЕКА ЈЕКАР САОПШТИ

— Тешкоће које су наступиле код ваше супруге резултат су старења — саопштава јекар супругу.

— Молим вас, докторе, то јој ви реците.

КАД БИХ БИРАО

Упитали једног астронавта пред полетање:

— Да ли сте срећни што одлазите на Мјесец?

— Радије бих одлетио до Париза — одговори он.

КАО И ОНА

— Где сте били између сриједе и четвртка? — упита судија оптуженог.

— Ех, друже судија, ви сте почели да ме испитујете као моја жена!

ЗАВИСИ

— Да ли би се удала за будалу ради његових паре?

Казали су...

ДА СЕ НЕ ДЕСИ ЈЕДНОГ ДАНА

ВОЛТЕР ЛИПМАН: Ми смо страшно вриједни. Само да нам се не деси да једнога дана будемо само страхи.

ФРАНСОАЗ САГАН: Нисам сигурна да жена лакше слаже од мушкарца, за њу је само теже да говори истину.

МАКС ФИШЕР: Критичари, за разлику од идеалних правника, радије осуде десет невиних него да пропусте једног кривца.

ЕМЕРСОН: Има људи који су постали злочинци стицајем околности, али има и поштених људи који су због стицаја околности остали поштени.

ХЕМИНГВЕЈ: Писцу је тешко да почне, још теже да настави а да не подбаци, али најтеже му је да зна кад треба да се заустави.

КУРТ ТУХОЛСКИ: Мода је почела смоквиним листом, а изгледа да ће се тиме и завршити.

БЕРНАРД ШО: Кад жена спушта глас, онда то чини да би нешто добила. Кад дигне глас, онда то чини зато што то није добила.